

Slovenski čebelar in sadjerejec.

Glasilo čebelarskega in sadjerejskega društva
za Kranjsko.

Izhaja vsaki mesec enkrat in se pošilja udom brezplačno; neudom za 1 gld. 30 kr. na leto.

Inserati in priloge računijo se po najnižji ceni. — Letnina za ude znaša samo 1 gld.

Obseg: Vselitev čebel v nove panje. — Bolezni dreves. — Smukanje dreves. — Naši dopisi. Vprašanja in odgovori. — Raznoterosti. — Oznanila. — Poprava.

Vselitev čebel v nove panje.

Ako si kdo naredi morebiti nektare Dzierdzonove panje, pride znabiti najprej v zadrego, kako naj vse stori, kje začne in kje konča, preden zamore z njim prav čebelariti. Po končanem popisu Dzierdzonovega panja bila bi tukaj ravno prilika pogovoriti se, kako čebele vseliti v nove panje (sploh v stanovanja, v katerih še do sedaj ni bilo čebel). O času tega preseljevanja ali obljudovanja panjev govoriti, bilo bi skoraj nepotrebno, ako ne bi že večkrat čebelarji v svoji naglosti in hrepenenji po novih panjih celo v neugodnem času čebel iz starih panjev v nove preseljevali. S tem si niso le sebi škodovali, temveč tudi slabe sodbe sklepali proti novim panjem, ker so tem pripisovali slabi uspeh, kateri bil je le nasledek preseljevanja v neugodnem času.

Novi panji obljudovati morajo se takrat, kadar se čebele po naravnem potu vanje vselijo, t. j. o času rojenja. Ker pa zamoremo v Dzierdzonovih panjih že večje ali manjše delo pripraviti, da se zalega lahko hitro nastavlja, nam toraj ni potrebno čakati rojenja, kakor pri obljudovanju drugih praznih stanovanj, ampak smemo čebele že aprila preseliti. Vselej mora pa biti vreme že tako, da čebele že vosek prideljujejo, satovje dodelajo in pritrdijo, špranje zamašijo in si tako pripraven sedež in gorko vališče uredijo.

Kdor ima večjo ali manjšo zalogo satovja, da zamore čebelam sestaviti skoraj popolno delo, sme brez škode prav zgodaj spomladi preseliti čebele v novi panj, predno je še veliko zalege v starem panju. Ker traja takova operacija delj časa, v hladnem vremenu veliko čebel strpne, v toplem pa roparija nastane, za to izvršimo lahko preseljevanje v sobi (stanici). Tukaj izrežemo sat za satom in pometemo čebele iz vsakega izvzetega sata v novi panj, satovje pa devajmo v pokrito posodo, da ga čebele spet ne obsedejo. Na eno okno denemo sat (druge okna zakrijmo), da se po sobi letajoče čebele tam zbirajo, ktere se spet v novi panj pometajo. Kadar je izrezano vse satovje iz starega panja, pometejo se še ostale čebele v novi panj, kateri se postavi sedaj z žrelom k oknu, da še ostale čebele v panj pridejo.

Po fleh ležeče, otrpnele čebele pometejo se na kos papirja in denejo se v panj, kjer vsled gorkote kmalo krepke postanejo. Se vé, da mora biti soba poprej čisto pometena. Pri tej priliki lahko opazujemo matico, ali je še krepka, zdrava in nepoškodovana.

Kakor smo že omenili, moramo za tako zgodnje preseljevanje novi panj s potrebnim satovjem oskrbeti. Kolikor pred ali po pravem času rojenja se ta vselitev zgodi, toliko popolniše delo moramo ljudstvu sestaviti. O času rojenja to ravno ni neobhodno potrebno, ker sedaj zamorejo že čebele satovje delati, vendar dobro je tudi takrat, če jim damo par satov, da matica že hitro začne zalego nastavlja in da čebelam ni potrebno vsake kapljice prinesenega medu povžiti v izdelovanje satovja.

Satnike z večjimi ali manjšimi kosi satovja denemo v novi panj na oni prostor, kjer smo namenjeni čebelam vališče odločiti, to je pri dvojčičih na sredi ravno nad žrelom. Od začetka dá se čebelam le toliko satnikov, da jih v ne prehladnih pomladnih dnevih lahko obsedejo, to je 4 do 8, ostali prostor se pa loči od obeh strani s premakljivimi durmi. Na satnike pritrdimo večje ali manjše kose satovja po celem dolgosti satnika.

Čebele navadno ne delajo vseh satov naenkrat enako dolgih. Njih delo, dokler še ni zgotovljeno, ima večji del podobo grozda; kakor tudi roj, naj si bode na drevesu ali že v panju, združen je zmiraj v grozdu podobni kepi. Kadar roj nadaljuje svoje delo, so vselej zadnji sati najdaljši, prednji zmiraj krajši, kolikor bliže so proti kraju. V tem moremo tedaj čebele posnemati, da jim denemo zadej najdaljše, proti kraju pa zmiraj krajše sate.

Satovje mora biti ravno in po sredini, t. j. po spodnjem robu satnika izdelano, da zamoremo dva spoljubna sata enega k drugemu djati, ne da bi bila na enem kraju preblizo skupaj, na drugem pa predaleč vsak sebe. Čebele storijo to redko kedaj same ob sebi. Začele bi morebiti na eni strani satnika ali bi celo od enega satnika na drugega satovje delale, ter izjemanje satovja celo nemogočo storile. Moramo jih tedaj napeljevati k pravilnem delu s tem, da kosce satovja pritrdimo na satnike. Ako imamo le majhne kosce, pritrdimo po dva, tudi po tri enega tik drugega, da sežejo po celem satniku. To pritrjevanje zgodi se navadno z voskom, kateremu primeša se nekoliko smole, da se satovje trdneje prime. Bele kose satovja, katerih obstanek je še čist vosek, pritrdimo prav lahko. Najpred ogrejemo satnik na železni plošči, potem pritisnemo sat k satniku in pustimo tako, da se ohladi. Drugače je s starim, črnim satovjem, v katerem se je že mnogo čebel zleglo. Te moramo najpred v raztopljen vosek pomočiti, potem še le na ogret satnik pritisniti. Večji sati postavijo se na satnik (na mizi) in se obtežijo s palico, ktera jih tako v mirnem stanu obdrži, dokler se vosek ne utrdi.

Kakor je znano, ne stojte celice v satovju ravno navpično, ampak so nekoliko navzgor nagnjene, kadar sat visi v svoji prvotni legi. To zarad tega, da čebelam nezadelen med ne izteče. Ako pritrjujemo tedaj večje kose ali cele sate, treba je paziti, da jih pritrdimo na satnik z onim delom, kateri bil je v panju navzgor. Pri ozkih koscih ni potreba se na to ozirati. Krive (neravne) sate zravnamo, če jih segrejemo, potem na mizo položimo in s kakimi bukvami obtežimo. Dobro pritrjeni sati ne odtrgajo se lahko, če niso morebiti že trohljivi.

Težje pritrjujejo se sati napolnjeni z medom. Takove morali bi dati čebelam v panj, da bi med posrkale tam, kjer imel bi priti sat v dotiko s satnikom.

Na vsak satnik pritrdimo kos sata le enkrat. Pri izrezovanju satovja namreč pustimo na satnikih ozke kosce, da čebele vedo spet svoje delo pravilno nadaljevati. Satovje z medom napolnjeno se navadno ne odrezuje od satnikov, ampak s pomočjo izmetalnice (Hruškovega stroja) medu oprosti. Ako se potem ne da čebelam nazaj, dene se toliko v panj, da čebele med polijejo, potem se še le shrani.

Vsled iznajdbe tega stroja se doneski čebeloreje zdatno pomnožujejo, posebno o dolgi in dobri paši; ker čebele sat veliko prej napolnijo, kakor znova sezidajo.

Umetno narejanje satovja, kar se je v novejših časih že nekoliko posrečilo, ne bode posebnega pomena doživelo. Porabi se k temu veliko veska, toraj ostane tako umetno satovje zmiraj precej drago in se težko na satnike pritrdi. Čebelar naj vosek prideljuje, ne pa z njim kupčuje. Ni se mu treba bati, da bi mu satovja manjkalo, če vse nepoškodovane in lepše kosce, ki jih dobi v jeseni pri druženju in spomladi pri podrezovanju, shrani in moljev obvaruje. Tudi po letu smemo brez škode izrojenim starcem preobilno satovje odvzeti, kadar vsa zalega izleti, kar je čez tri tedne po rojenju.

Satovje se mora na suhem, hladnem, vetrovnem kraju hraniti, da ga molji ne uničijo. Ne sme se devati na kup, temveč mora se obesiti ali po koncu staviti. Shramba (za to posebna omara ali tudi panj) naj se dobro zapre. Prostemu zraku naredi se vhod skozi mušje mreže. Ako je že moljeva zalega v satovju, pokonča se z gorkoto kakih 40 stopinj. K temu se izpostavi satovje solnčnim žarkom tako, da sijejo naravnost v celice. Vsled nepremakljivega zraka v celicah doseže temperatura hitro visoko stopinjo, da se moljeva zalega pokonča. Treba pa je paziti, da se satovje ne raztopi. Drugi pripomoček proti moljevi zalegi je, da shrambo satovja napolnimo z žepljenim soparjem, da se zalega pokonča. Dobro je tudi večkrat v shrambi žeplja užgati, potem pa je dobro zapreti, da sopar tako hitro ne izhlapi; tudi ako še molja ni v satovju.

Satovje napolniti s suhim peskom, se tudi svetuje kot dober in celo priprost pripomoček proti molju.

Od molja nekoliko poškodovano satovje zamore se še tudi porabiti. Dati se mora močnejim panjem, da ga očedijo, popravijo in za prihodnost ohranijo. V hladnejih letnih časih je pa bolje nepotrebno prazno satovje odstraniti iz panjev, ker drugače postane plesnjevo in za daljno rabo nesposobno. *Ivan Jurančič.*

—x—

Bolezni dreves.

Ako drevo ne raste in ne rodi, kakor bi moralo, ako se začne tedaj nekako kujati, je to znamenje, da je postalo bolno. Hočemo pa drevo bolezni ozdraviti, moramo popred preiskovati in spoznati, kaj je bolezni krivo. Navadno nastane bolezen vsled slabega odgojevanja ali oskrbovanja dreves ali pa tudi vsled škodljivih vremenskih prikazni. Bolezni se prikažejo pri drevesu na raznih njegovih delih, sedaj na koreninah, sedaj na koži, zopet na stebelu ali lesu, na mladikah, na perji, ali pa na sadu.

1. Bolezni na koreninah.

Velikokrat obolijo korenine; one usahnejo celó, ako nimajo iz zemlje dovolj hrane, ali pa, ako jih obdaja kremenasta gruda. Ako se zemlja zboljša in vrh drevesa pomladi,

bodo hitro pognale tudi nove korenine in drevo začne novo življenje. Tudi vsled prevelike močvirnosti zbolijo korenine. V tem slučaju se mora preobilna mokrota odpeljati. Okoli drevesa naj se zemlja večkrat zrahlja in pomeša z apnenim sipom; vsled tega postane zemlja veliko toplejša. Največi vzrok bolezní na koreninah je pa ta, da se drevesa gnojijo z nesègnjitim gnojem, merhovino i. t. d. Sad počne vsled takega gnojenja gnjiti; vrh tega pospeši to gnojenje rakovo bolezen.

2. Kožne bolezni.

a) Razpok kože. Ako ima drevo preveč soka, posebno na pomlad in v jeseni, kedar drevo lahko tudi pozebe, se večkrat zgodi, da začne koža na drevesu pokati. Ako je drevo mlado in zdravo, zaceli se razpok kože sam od sebe hitro. Vendar je dobro, da se vsa stara koža gladko odreže; rana pa naj se s cepilnim voskom zamaže in s cunjico povije, da ne mora zrak in mokrota do nje. Ravno to se naredi tudi pri bolj starih drevesih.

b) Pereči ogenj (ožig). Ta bolezen se pokaže na koži; napravijo se namreč črne prašnate gljivice, ki kožo suše in posuše, a ne le kožo, nego tudi les pod njo. Drevje, ki je polno soka, je bilo ranjeno ali udarjeno; ti nasledki znajo tudi nastati, če se veja odlomi. Posebno ranjenje drevesa za časa njegove največje muževnosti pospeši zelo te posledke. Jablani so posebno podverženi tej bolezni. Takemu drevesu naj se vsa bolna koža gladko odreže, rana pa z žganim apnom izpere in s kotramom zamaže. Dobro je tudi, ako se okoli bolne kože meseca maja koža oguli, kar se imenuje, žilo puščati.

c) Oskrumba. Pri hruškah, ki rastejo v suhi in mrtvi zemlji, se večkrat zapazi, da se koža in pod njo tudi les suši. Ako se ne pomaga koj od začetka, zaostane drevo v rasti in se sčasoma posuši. Bolezen je navadno le v mrtvi zemlji doma; drevo ne dobiva dovolj hrane; ni čudo, da se drevesa loti prava sušica.

Najboljši pripomoček za to je, da se bolna koža precej gladko odreže in rana s kotramom zamaže. Tudi naj se proti solnčni strani drevo s trsjem povije in z ilovico pomaže, da ne more solnce toliko do kože, kar bi jo preveč sušilo. Ako se bolezen tudi na mladikah pokaže, naj se nekoliko okrajšajo. Zemlja se more z gnojem okrepčati, najbolje s že sègnjitim mešancem, ali pa z večkratnim polivanjem s sègnjito gnojnico, ki naj se z vodo pomeša.

Največ so podvržene tej bolezni hruške, in to posebno, ako jim je podnebje zelo neugodno. Taka drevesa naj se precepijo s cepiči onih dreves, katerim je podnebje bolj ugodno.

d) Trohnoba. Pri tej bolezni začne koža, ali bolje rečeno ličeje tu pa tam trohnети. To se zgodi posebno vsled tega, ker se stara koža predolgo ni od dreves očistila, posebno pri drevesih, ki rastejo na mokrotnih krajih n. pr. blizu gozda. Če tako kožo gladko odrežemo in z žganim apnom, ali pa s pepelnim lugom pomažemo, tako bo drevo zopet okrevalo.

e) Rija. Pri nekaterih drevesih začne postajati vsled rudečih prašnih gljivic koža rudečkasta. Bolezen ni nevarna, vendar pa ovira, da koža ne vzdihla. Z lugom ali pa z žganim apnom se bolezen kmalo odpravi.

f) Mah. Velikokrat je drevo z rujavim ali pa rumenkastim mahom poraščeno; vsled tega se začne sušiti navadno v vrhu in ne raste več. Zemlja ima premalo redilne hrane v sebi; a ne le to, nego tudi veliko zanemarjenje gledé oskrbovanja dreves, spravi ta morilni mah na drevesa, ki grabi drevesu redilno hrano. Zemlja

se mora tedaj okrepčati z dobro sègnjitim gnojem; vrh pa in mladike, ki so postale nerodovitne, pomladiti. Posebno hitro odstrani to bolezen večkratno poletno gnojenje s tekočim dobro sègnjitim gnojem. Mah se mora z drevesno sterguljo odpraviti, drevo pa z lugom oprati ali pa z apnom namazati.

g) Ranjenje kože. Ljudje in živina, kakor ovce, krave i. t. d. na paši ranijo kožo dreves tako, da zna iz rane druga bolezen nastati. Rane naj se torej koj z mrzlim voskom, ali pa z ilovico, ki se z govejim gnojem pomeša, zamažejo.

Večkrat se naredé na koži tudi klobase in izrastki, ki privabijo neke kožnate uši na drevo. Najboljši pripomoček zoper te mrčese je, ako se drevo na onih mestih z vodo opere, ki se dobiva v plinarnicah, ali pa z gostim, v vodi raztopljenim zelenim milom.

(Dalje prihodnjič.)

Smukanje dreves.

Slavni sadjerejci nam priporočajo, da odstranimo z dreves preobilno perje, da drevesa kakor pravimo osmukamo, in to iz treh vzrokov. Prvič, da ne žene drevo tako zeló v les. Odstrani se, posebno meseca junija, na vsaki mladiki nekoliko peres, (2—3) pa tako, da začnemo še le pri četrtem peresu, drugo četrto pero pa naj se zopet pušča, kakor tudi vselej najskrajneše pero. Vsled tega ne ženejo mladike tako na kviško, in sadje boljše in hitrejše dozori.

Stori se to posebno takrat, ko začne sadje zoriti. Solnce tako ložej vpliva na sadje in to pospešuje zeló, da sadje dozori. Drugi in najvažnejši vzrok je ta, da se sok vsled smukanja zgosti in da les bolj hitro dozori. Gostej je sok v drevju, bolj so mladike dozorele, ložej prestane zimo, ker mu mraz toliko ne škoduje. Razvidno je iz tega, da se mora to smukanje opraviti pred zimo, koj po prvem mrazu, ako ni perje prej že samo odpadlo. Dobro je tudi, da se pri tej priliki odstranijo vrhi vseh mladik, ki so še zelene. Take mladike rade pozebejo, in ozeblina se včasih vsled tega globokeje v mladiko razširi. Perje naj se smuka vedno od zgoraj navzdol. A pazi naj se, kedar se perje smuka z namenom, da sadje bolje dozori, posebno na to, da se ne vzame drevesu preveč na enkrat, tudi ne v vročini, nego vedno, kedar je vreme vlažnejše. V mrzlejših krajih je posebno dobro za breskve, kakor tudi za druga drevesa, da se osmukajo pred zimo in da se tako obvarujejo mrzrote.

Naši dopisi.

Izza Mžaklje. V zadnjem dopisu omenjal sem tukajšnji navadni čebelarski prigovor o sv. Neži. Že sem mislil, da se vtegne vendar vresničiti, da bodo ta dan čebele že hlačice iz risja domov prinesle. Solnce je začelo vedno bolj visoko svojo pot nadaljevati in svoje žarke z večjo močjo na zemljo pošiljati. Solnčna toplota bila je že tolikšna, da je že skoro ves sneg po solnčnih krajih skopnel. V opoldanskih urah letale so čebele, kakor po leti. Jaz bil sem parkrat v tem času pri čebelnjaku in opazoval, se bode li pri vsih življenje pokazalo. V moje veselje prikazale so se čebele pri vsih žrelih, ter letale se očiščevati in poskušati svojih perut. Res, pravo veselje bilo mi je, bivati isti čas pri čebelnjaku. Hotel sem že tudi v notranje prostore panjev pogledati, a ker imam preveč zadelane, nisem rad vsega

razruševal. Jeden tukajšnjih starih čebelarjev ima navado vsako leto, če je vreme le količkaj ugodno, na sv. Blaža dan odpreti panjove in pogledati po obilnosti medu in živeža. Tudi letos je to storil in rekel, da še ne pomni tako dobrih, tako čistih in tako še z medom založenih čebel, kakoršne so letos. On vedno pravi, da bo letos veliko rojev in sicer zato, ker imajo čebele dovolj ajdovega medu. Tukaj je sploh pregovor: „Kedar imajo čebele vspomladi še dovolj ajdovega medu, takrat nadjati se je veliko rojev“. Bog daj, da bi se to vresničilo, da si svoje čebelujake bolj napolnimo in svojim žepom opomoremo!

Na sv. Agate dan se je vreme spremenilo. Jel je pihati ostri sever in nam ponujal sneg, kterega nam je že v 4 dneh prinesel. Mraz je jel zopet pritiskati. Skoro gotovo dobimo še dovolj snega, ki bo branil našim čebelam brati risje in teloh ali kurice.

Iz Planinske doline na Notranjskem, koncem januarija. — Dasiravno imamo po pratiki ali koledarji do pričetka spomladi še lepo število dni, vendar so se uže jeli prikazovati prvi oznanovaleci tega najlepšega in težko pričakovanega letnega časa. Poleg snežnobelih zvončkov in rumenih trobentic, katere so pod ledeno skorjo uže pričele glavice vzdigovati, zapuščajo tudi pisani metuljčki in drugi mrgolineci svoja tesna zimska bivališča hoteč se veseliti zapeljive solnčne toplote. — Tak nepotrpežljivec z imenom „pogrebec“ (Trauermantel) predrznil se je uže o sv. Pavlu pod milo nebo, nevedoč, da vlada o tem časi pri nas najhujši mraz.

Tudi naše ljube čebelice uže težko pričakujejo, da bi bile uže skoro rešene zimskega zapora ter se veselile pod jasnim nebom s pridnim nabiranjem cvetnega prahu in rajske strdi.

Mi pa, dragi čebelarji in sadjerejci, idimo zopet letošnjo pomlad z novimi močmi okrepčani na delo ter spodbujajmo z dobrimi vzgledi tudi naše sosede, da se tudi oni poprimejo v sedanjih hudih časih prekornostnega čebelarstva in sadjarstva sebi in celi domovini v čast in neizmerno korist.

Vprašanja in odgovori.*)

1. *Vprašanje:* Kteri čas je začetnikom najbolj ugoden v nakupovanje čebel? (G. K. v P.)

Odgovor: Najbolj ugoden čas v nakupovanje čebel je vsikdar pomlad, posebno pa še začetnikom; kajti če kdo v jeseni čebele kupi, prične z najtežjim in najbolj važnim časom, ki še skušenim čebelarjem včasih preglavico dela, namreč z prezimovanjem. Najboljše je, čebele v precej oddaljenem kraju in to ravno pred začetkom paše nakupiti. Prezgodaj jih kupovati, zopet ni varno, ker čebele bi bile pri prvem izletu preveč zmešane in ne poznavši okolice in vremenske spremembe utegnile vsled hitro nastalega mraza utrpniti in poginiti. Pri nakupovanji je treba paziti, da ima dotični panj pravo in dobro matico; če se v panju vidi pokrita delavkina zalega, črvčki in jajčeka, ima panj pravo matico. Tako pregledovanje se zgodi najlažje meseca aprila; kajti če v tem mesecu panj nima delavkine zalege, je znamenje, da tisti panj nima matice (kraljice), če jo pa ima, pa ni več dobra, je neplodna

*) Pod tem naslovom hoče naš list v prihodnje vsa vprašanja, katere bi p. n. gg. čebelarji ali sadjerejci stavili predstojništvu iskaje dobrega sveta in pomoči v zadregi, reševati. Predstojništvu je to zelo ljubo, in hoče vsakemu svetovati po svoje moči.

Predstojništvo.

ali še celo trotočka. Dobro znamenje panjevo je tudi, če ima dovolj (veliko) čebel; kolikor več je čebel, toliko boljši je panj. Dalje je pri nakupovanju treba paziti in pogledati, ima li dotični panj dovolj medu. Če pa začetnik v bližnjavi dobi skušenega čebelarja, stori najbolje, da k njemu gre, ga prosi, naj mu z dobrim svetom in dejanjem pomaga, kar bo ta tudi gotovo rad storil.

2. *Vprašanje*: Po čem se razločijo cvetlični med, medena rosa in listoušivni med? (F. H. v M.)

Odgovor: Cvetlični med nabirajo čebele iz raznotrnih in brezštevlnih cvetlic po travnikih, polji in gozdu; one srkajo sladčico iz cvetličnih čašic in jo domov nosijo. Vsled izhlapenja v piskreih in prebavljanja v čebelnem telesu se medeni sok zgosti.

Medena rosa (mana) nastane vsled občutljive vremenske spremembe. V tem času različne rastline in drevesa nek sladak sok izpoté, katerega čebele nabirajo.

Listoušivni med je izmetek listnih uši, katerega na listih raznih rastlin in dreves iz sebe izpuščajo in katerega potem čebele srkaje pobirajo. Listoušivni med stoji v kapljicah po listih, a medena mana je po vsem peresu raztegnjena, ves list je z njo prevlečen.

3. *Vprašanje*: Po čem se pozna, da je trotočka v panji? (J. P. v Z.)

Odgovor: Po nepravilno in zelo raztresenih leženih jajčkah. Navadno se nahaja po več jajčec v enem piskreu in sicer skoro vedno v trotočkah piskreih. Redko kedaj dobe se taka jajčeca v delavkinih celicah, še bolj redko pa v matičnih. Ako se tak panj dalje časa ne pregleda, opazovali se bodo pri njem trotoče v nenavadnem času, celo v jeseni, ko že čebele ajdo odberó.

Raznoterosti.

Nasaditev lipovega drevja. Kjer sadno drevje raste, je to boljše mimo lipe; toda čebelam je pa lipa veliko ljubša. Lipa je sploh najlepše in najbolj cenjeno drevo. Lipov les je bel in mehak, dober je za mizarstva in rezbarska dela, dá dobro oglje za smodnik in risanje. Cvetje daje nam zelo priljubljen in dober čaj, posušeno prodaja se kilogram po 30 kr. in tudi še dražje. Že iz starodavnih časov sem je lipa med najboljše vire medu prišteta, le škoda, da samo 10 do 14 dni cvete. Res kratek je ta čas, a čebele ga vedó dobro vporabiti od jutra do večera hité, da ne bi zamudile ugodne prilike nabrati si medu, ki ima razven ajdovega največjo veljavo. Ker je pa lipa tudi glede rasti zelo pripravno drevo za drevorede, zato naj bi jo bolj pogosto sadili. Koliko prostorov stoji praznih, ker na njih sadno drevje ne obrodi; na take naj bi se sadile lipe, te bi gotovo dobro rastle, čebelam v korist, nam pa v veselje.

Čebela zmagovalka na bojnem polji. Ko so šli leta 1866. pruski vojaški oddelki skozi mesto Znojmo (Znaim), opazovalo se je nekega dne, da je več vojakov nekega oddelka po obrazu in po rokah zelo oteklih. Ker se vzrok te otekline sam po sebi ni mogel raztolmačiti, vprašal je nek radovednejš jednega vojaka, ki je tudi tako ozaljšavo na obrazu nosil, odkod izvira ta otekline. Ta pripoveduje, da je oddelek, kateremu je bil on privrsten, prejšnji dan kaki dve uri za Schelletau-om proti Budwitzu-u v neki vasi opoludne ostal, da použije kosilo; njegova kompanija je polehla po travi poleg ceste ležečega vrta, v katerega središči stal je čebelnjak s petimi panjovi. Dan je bil krasen in čebele frčale so prav v

obilnem številu po vrtu. Ko se je pa kosilo kuhalo, piči kar ob hitrem jedna čebela vojaka, ki je ne daleč od čebelnjaka spal, na obraz. Vojak skoči po konci in ves razburjen ne vé drugega hitrejšega početi, kakor da vzame puško in jezen v jeden panj vstrelji. S tem činom pa razburi vse čebele, ne samo one poškodovanega panju, temveč tudi one družih panjev, da so vse jezne letele iz panjev, kakor bi rojile, ter zelo razsrdene pikajo speče in čuječe Pruse, tako da jim ni drugega kazalo, kakor braniti se z vsem, kar so pri rokah imeli, posebno so se sè plašči, držče jih pred se, branili. A vse zastonj! Pobrali so svoje reči in ubežali iz vrta. Od vse kompanije jih je le 17 nepičenih všlo. Dotični pripovedovalec h koncu še pristavi, da če bi se ta mrčes pustil izvežbati, bil bi dober pomočnik in zaveznik proti sovražniku.

Oznanilo.

Čebelarstvo in sadjerejsko društvo dobilo je v pretečenem letu 150 gld. podpore, za kateri znesek hoče napraviti novih panjev in jih potem brezplačno razdeliti onim šolam, ki se oglase in prosijo za nje. Poleg šol zamorejo tudi bolj revni čebelarji prositi za nje. Ti dobili jih bodo le potem, če se ne oglasi dovolj šol za nje. Panjovi so prazni, ne s čebelami. Čas oglasitve je do konec meseca marca t. l. Oglasila naj se pošiljajo g. predsedniku našega društva na Jesenice, Gorenjsko.

V odborovem imenu: predsednik.

Oznanilo.*)

Čebelarstvo in sadjerejsko društvo ima v društvenem sadnem vrtu v Radoljici več sto visokodebelnih jablan po 30 kr.

"	"	"	hrušek	"	45	"
"	"	"	orehov	"	10	"

nekaj jabolčnih in nekaj hruševih pritlikovcev za oddati. Neudom je cena za 10 kr. višja.

Naročila naj se blagovoljno pošiljajo g. O. Homanu, trgovcu v Radoljici, ki je ob enem odbornik našega društva in oskrbnik vrta, in sicer o pravem času.

Predsedništvo.

Poprava.

V zadnji številki vrinili ste se v članku: „Prednosti dzierdzonovega panju dvojčica“ dve neljubi pomoti in sicer stran 4., vrsta 35., v stavku: in če je panj visok, biti mora: in če je panj **nizek** itd. Dalje stran 5., vrsta 7., naj se bere mesto: na notranji strani vsem ljudstev, na notranji strani **osem** ljudstev itd. To izvolijo naj p. n. gg. naročniki popraviti, ker če se to ne popravi, dotična stavka nimata pravega pomena ali pa sta še brez tega.

*) Pretečeno leto se taka naročila niso izvršila, vsled nekega dogodka, ki je vso reč ne-rešeno pouzročil, zato naj oni p. n. naročniki letos zopet naroče, postreženi bodo po mogočnosti.

Predsedništvo.

Odgovorni urednik Anton Klein. — Izdajatelj Janez Modic, društveni predsednik.

Lastnina „Čebelarskega in sadjerejskega društva za Kranjsko“. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.